

Projekt

z dnia

**UCHWAŁA NR
RADY GMINY PAWŁOWICE**

z dnia 2020 r.

**w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz
Przeciwdziałania Narkomanii na 2021 rok**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt. 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tj. Dz.U. z 2020r., poz. 713 ze zm.), art. 4¹ ust. 1-2 oraz art. 18² ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tj. z 2019 r., poz. 2277 ze zm.) oraz art. 10 ust. 1-3 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (tj. z 2020 r., poz. 2050) po pozytywnym zaopiniowaniu przez Komisję Działalności Społecznej

**Rada Gminy
uchwała:**

§ 1. Przyjąć Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na 2021 rok.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Pawłowice.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie 1 stycznia 2021 r.

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na 2021 rok.

Rozdział I

Postanowienia ogólne

Gminny program profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii w Pawłowicach, został opracowany w oparciu o art. 4¹ ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi i art. 10 ustawy z dnia 29 lipca 2005r.o przeciwdziałaniu narkomanii. Określa on gminną strategię w zakresie profilaktyki oraz minimalizowania szkód społecznych i zdrowotnych, wynikających z używania alkoholu i narkotyków.

Rozdział II

Diagnoza

W październiku bieżącego roku na zlecenie Gminy Pawłowice została przeprowadzona Diagnoza lokalnych zagrożeń społecznych wśród różnych grup (dzieci, młodzież, mieszkańcy, rodzice i nauczyciele). Celem przeprowadzonego badania było zdiagnozowanie skali lokalnych zagrożeń społecznych na terenie gminy Pawłowice. Do przeprowadzenia badań wykorzystano ankiety w formie aplikacji internetowej. Badanie zostało przeprowadzone zgodnie z zasadami etyki, bowiem wszyscy uczestnicy badania zostali poinformowani o zachowaniu anonimowości i poufności, w związku z czym oddzielono dane odnośnie tożsamości pojedynczych badanych od informacji, jakich udzielili. Ponadto, ankietując uczniów za każdym razem uzyskiwano zgodę Dyrektora szkoły na przeprowadzenie badań w ich placówce.

W badaniu wzięło udział 1378 osób. 60 osób stanowili dorośli mieszkańcy gminy, 394 – rodzice, 94 – nauczyciele, 299- uczniowie klas V i VI, 353 - uczniowie klas VII i VIII, , 178- uczniowie ze szkół ponadpodstawowych,.

Wyniki badania wśród dorosłych mieszkańców gminy wskazują, że najbardziej zauważalnym problemem w ich środowisku lokalnym jest nadużywanie napojów alkoholowych. Problem narkomanii i uzależnienia od nikotyny w opinii badanych jest niewielki. Dorośli mieszkańcy gminy zwrócili również uwagę na problem zjawiska przemocy. Ponad połowa badanych mieszkańców potwierdziła w ankiecie znajomość rodzin, w których stosowana jest przemoc. Większa połowa badanych nauczycieli spotkała się z atakami agresji i przemocy wśród uczniów, jednak były to nieliczne przypadki.

Wśród ankietowanych uczniów szkół podstawowych zaobserwowano, że sięganie po alkohol, papierosy, substancje psychoaktywne wzrasta wraz z wiekiem. Większość ankietowanych nie miała jeszcze kontaktu z alkoholem, papierosami czy substancjami psychoaktywnymi. Większa połowa uczniów wskazała, że istotnym problemem występującym w środowisku szkolnym jest przemoc. Najczęściej spotykana formą przemocy jest agresja słowa, ośmieszanie i wulgaryzmy i tych form przemocy najczęściej osobiście doświadczyło najwięcej uczniów. Wraz z wiekiem badanych wzrasta częstotliwość występowania zjawiska przemocy poza szkołą. Ankietowani potwierdzili również przypadki, w których osobiście doświadczyli cyberprzemocy, poprzez zrobienie zdjęcia lub nakręcenie filmu wbrew ich woli. Wielu ankietowanych deklaroowało zawieranie znajomości przez internet.

Około połowa badanej młodzieży szkół ponadpodstawowych z gminy Pawłowice miała już kontakt z alkoholem. Większość z nich przyznało się do spożywania alkoholu w okresie do 12 miesięcy przed badaniem, a nawet do tego, że piło alkohol w ciągu ostatnich 30 dni. Z uzyskanych w trakcie ankietyzacji danych wynika, iż piwo i wódka są najczęściej spożywanym alkoholem wśród badanej młodzieży. Zdecydowana większość badanych nie zażywała substancji psychoaktywnych jak narkotyki czy leki, 4 osoby badane przyznały się do stosowania dopalaczy. Kilka osób przyznało, że miało kontakt z marihuaną lub haszyszem oraz ecstasy.

Na podstawie wniosków i rekomendacji przedstawionych w diagnozie zasadne jest podejmowanie działań mających na celu eliminację potencjalnych zagrożeń związanych z nadużywaniem napojów alkoholowych, wyrobów nikotynowych, substancji psychoaktywnych.

Ważne jest realizowanie programów profilaktycznych i edukacyjnych na terenie gminy, które swoim zasięgiem obejmują różne grupy mieszkańców. Istotne jest podnoszenie świadomości w zakresie zdrowotnych konsekwencji nadużywania alkoholu, substancji psychoaktywnych. Planowane działania powinny polegać na dostarczeniu informacji o możliwych formach wsparcia dla osób poszukujących pomocy oraz funkcjonujących w tym zakresie instytucjach. Działania te powinny mieć charakter długofalowy i różnorodny.

Rozdział III

Zadania Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii realizowane są w następujący sposób:

1. Zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu ,
 - informowanie o dostępnych miejscach pomocy dla osób uzależnionych i ich rodzin za pomocą strony internetowej, ulotek, podczas pełnienia dyżurów,
 - motywowanie do podjęcia leczenia w poradni leczenia uzależnień,
 - kierowanie na badanie pozwalające ustalić uzależnienie od alkoholu.
2. Udzielanie rodzinom, w których występują problemy uzależnień pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie poprzez:
 - a) utrzymanie i finansowanie bieżącej działalności placówki wsparcia dziennego,
 - b) finansowanie szkoleń i kursów specjalistycznych w zakresie pracy z rodziną z problemem uzależnień i problemem przemocy (szkolenia dla pedagogów, psychologów, nauczycieli, członków Zespołu Interdyscyplinarnego innych grup zawodowych pracujących w obszarze uzależnień),
 - c) udzielanie informacji na temat pomocy prawnej dla osób uzależnionych, współuzależnionych znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej.
3. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, m.in. poprzez:
 - a) prowadzenie na terenie szkół i innych placówek oświatowych i opiekuńczo-wychowawczych programów profilaktycznych dla dzieci i młodzieży,
 - b) realizacja programów profilaktycznych dla rodziców i opiekunów,
 - c) dofinansowanie szkoleń, warsztatów i kursów specjalistycznych dla nauczycieli, pedagogów , psychologów i innych grup zawodowych w zakresie pracy profilaktycznej z dziećmi i młodzieżą,
 - d) wspieranie działań rówieśniczych z obszaru profilaktyki i promocji zdrowia,
 - e) podejmowanie działań edukacyjnych skierowanych do sprzedawców napojów alkoholowych, mających na celu ograniczenie dostępności napojów alkoholowych i przestrzeganie zakazu sprzedaży alkoholu osobom poniżej 18 roku życia.

- f) prowadzenie działań edukacyjnych na rzecz przeciwdziałania nietrzeźwości na drogach,
 - g) finansowanie wyjazdów w okresie letnim z programem profilaktycznym dla dzieci z rodzin z problemem uzależnień i dla dzieci pochodzących ze środowisk zagrożonych uzależnieniami,
 - h) dofinansowanie do tworzenia miejsc wypoczynku, rekreacji i prowadzenia zajęć sportowo- rekreacyjnych dla dzieci i młodzieży, jako formy rozładowania napięć, stresu i sytuacji problemowych,
 - i) współudział w ogólnopolskich i lokalnych kampaniach na rzecz rozwiązywania problemów uzależnień i przeciwdziałania przemocy w rodzinie,
 - j) promowanie życia bez używek (festyny, konkursy, turnieje, imprezy sportowe) oraz wspieranie środowisk i postaw abstynenckich poprzez współorganizowanie imprez środowiskowych,
 - k) edukację publiczną w zakresie problematyki uzależnień w tym:
 - opracowanie i dystrybucja ulotek na temat możliwości uzyskania pomocy w przypadku problemów uzależnień,
 - informowanie mieszkańców gminy o działaniach podejmowanych w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i narkomanii na stronie internetowej,
 - wspieranie lokalnych kampanii edukacyjnych związanych z problematyką problemów alkoholowych i narkomanii (festynów, pikników i inne),
 - zakup materiałów edukacyjnych oraz dystrybucja wśród określonych grup adresatów – młodzieży, sprzedawców, pracowników pomocy społecznej, pracowników służby zdrowia, nauczycieli, rodziców i innych,
4. Wspomaganie działalności instytucji stowarzyszeń i osób fizycznych służące rozwiązywaniu problemów alkoholowych i narkomanii.

W realizacji zadań z zakresu gminnego programu mogą uczestniczyć podmioty, których cele statutowe lub przedmiot działalności dotyczą spraw objętych zadaniami określonymi w art. 2 ustawy z dnia 15 września 2015r. o zdrowiu publicznym, w tym organizacje pozarządowe i podmioty, o których mowa w art. 3 ust. 2 i 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.

5. Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ i 15 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego. Działania te realizowane są m.in. poprzez:
- a) opiniowanie przez Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych wniosków o wydanie zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych pod kątem zgodności z uchwałami Rady Gminy dotyczącymi limitu punktów sprzedaży i ich lokalizacji,
 - b) prowadzenie kontroli przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwoleń,
 - c) podejmowanie działań interwencyjnych w zgłoszonych przypadkach sprzedaży napojów alkoholowych nieletnim, osobom nietrzeźwym.

Rozdział IV

1. Działalność Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych powoływana jest na podstawie art. 4¹ ust. 3 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałania alkoholizmowi przez Wójta. Komisja działa w oparciu o Regulamin Organizacyjny Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Pawłowicach wprowadzony Zarządzeniem Nr OI.0050.99.2011 Wójta Gminy Pawłowice z dnia 5 grudnia 2011r..

2. Zasady wynagradzania członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

Wynagrodzenie będzie płatne miesięcznie w wysokości :

1. dla przewodniczącego Komisji 150 % diety radnego
2. dla pozostałych członków Komisji 100 % diety radnego

W przypadku nieobecności członka komisji na żadnym posiedzeniu komisji (dyżurze) w okresie danego miesiąca nie otrzymuje on wynagrodzenia za dany miesiąc.

Rozdział V

Zasady finansowania i warunki realizacji programu

1. Finansowanie Gminnego Programu winno być dokonywane w ramach zadań własnych gminy oraz opłat pobieranych za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych.
2. Program jest realizowany przez Urząd Gminy Pawłowice. Nadzór nad realizacją Programu sprawuje Wójt Gminy, przy pomocy Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

UZASADNIENIE

W celu prowadzenia działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz przeciwdziałaniem narkomanii na podstawie art. 4¹ ust. 2 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałania alkoholizmowi oraz art. 10 ust. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii rada gminy uchwała Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii.

Zgodnie z treścią powyższych ustaw, samorządy gmin posiadają kompetencje do podejmowania działań z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz narkomanii. Gmina z racji dysponowania odpowiednią wiedzą o problemach swoich mieszkańców oraz o swoich możliwościach, może przedsięwziąć środki zaradcze oraz naprawcze, skierowane do społeczności lokalnej, ponieważ nadmierne nadużywanie alkoholu i narkotyków stanowi poważny problem, nie tylko dla pojedynczych jednostek ale i dla ogółu społeczeństwa. Zadaniem gminy jest podejmowanie takich przedsięwzięć, które będą przestrzegać przed zgubnymi skutkami nadużywania alkoholu i narkotyków oraz przyczynią się do ich minimalizacji.